

účelů a funkcí pojistných, prohlášení nastrádaných premiových rezerv za registrované jmění fondové, zásada přednostního práva pojistníků na toto jmění za trvání a zániku pojišťoven a úprava garancí řádného provozu se stanoviska stálé splnitelnosti závazků. I když zásada odděleného a přesného vedení premiových rezerv v životním pojištění došla dostatečného výrazu v nynějším regulativu, považuje řečník za nezbytné doplnit dosavadní předpisy novými ustanoveními o zániku pojišťovny likvidací a zejména konkursem. V tomto směru žádá, aby stejně, jak jest tomu u ostatních evropských států, byla nastrádaná premiová reserva v životním pojištění považována za statek svěřený pojišťovně a aby tvořila proto v případě konkursu zvláštní podstatu, z níž by se především uspokojili nároky pojištěnců na splatné kapitály, pak čekatelské nároky ze smluv pojistných a teprve v třetí řadě ostatní věřitelé.

Tento požadavek uskutečnil také senát Národního shromáždění při projednávání obnovy zákona o pojistné smlouvě, vřadiv příslušné ustanovení do odst. 4. § 21 osnovy a přijav zároveň resoluci o zavedení zvláštních odděleně vedených rejstříků úhradových hodnot z pojišťovacích smluv, jak jest tomu u ostatních států evropských. Ústavní výbor z důvodů ne dost pochopitelných toto ustanovení pro bezpečnost a důvěru pojištění tak důležité škrtl.

V dalším průběhu přednášky upozornil řečník na nedostatek trestních sankcí pro splnění nařízených opatření dozorčím úřadem. Jest zajímavé, že naše spolkové i obchodní zákony znají jen jednu sankci — rozpuštění společnosti — tedy opatření úplně krajního rázu, ku kterému nelze již v zájmu pojištěnců prakticky sáhnouti. Zde navrhována jest řada trestních ustanovení, jak ji uvádí osnova z r. 1905, jejíž přesné vypočtení by přesahovalo rámec tohoto referátu.

V závěru své přednášky zabýval se řečník početními podklady pro výpočet sazeb a premiových rezerv, bilancováním cenných papírů a konečně poplatky, jimiž státní správa zatěžuje pojišťovací smlouvy, které označuje řečník za velmi tíživé a zejména poplatky ze smluv zajišťovacích za přímo znemožňující zajišťování u našich domácích ústavů, čímž přirozeně odplyne mnoho peněz do ciziny.

Přednáška byla vydána též tiskem jako separátní otisk Čsl. assekurčních listů.
Dr. L. K.

POKLES NEZAMĚSTNANOSTI. Podle »Zpráv Národní banky československé« nastal ve všech státech mimo Nový Zeeland značný pokles nezaměstnanosti od počátku tohoto roku. Také u porovnání se stavem před rokem jeví se značný pokles nezaměstnanosti v Anglii, Belgii, Dánsku, Estonsku, Francii, Gdanskú, Itálii, Lotyšsku, Maďarsku, Německu, Polsku a Rumunsku a mimo Evropu v Australii, v Japonsku a ve Spojených státech amerických. Naproti tomu vzrostla nezaměstnanost proti stejnému období loňského roku v Bulharsku, Československu, Finsku, Jugoslavii, Norsku, Rakousku, Švédsku a Švýcarech, mimo Evropu pak v Kanadě a na Novém Zeelandě. Nezaměstnanosti letos od počátku roku ubývá všude bez ohledu na to, o jaký stát jde, a to měrou vyšší než je tomu obvykle vzhledem k sezonní změně jiných let. Kromě toho nezaměstnanost se za uplynulých 12 měsíců měnila zcela neodvisle od toho, jde-li o stát se stálou měnou nebo s měnou znehodnocenou.

Dr. Jindřich.

350 LET KALENDÁŘE. Na 6. leden 1934, t. j. na svátek Tří králů pro Čechy, na 12. leden pro Slezsko, na 3. říjen pro Moravu a na 22. leden 1937 pro Slovensko (resp. Uhry) připadá zvláštní jubileum: 350. výročí reformy juliánského kalendáře papežem Řehořem XIII., podle něhož nový náš kalendář nazývá se »gregoriánským«. Vlastní reforma, její důvody i historie, která také prošla známým koncilem kostnickým (reformu uvedl tam na přetřes kardinál Petrus de Alliaco a Nicolaus Cusanus), je dostatečně známa: středověcí astronomové přišli k poznání, že kalendář juliánský vypočetl tropický rok delší než ve skutečnosti je a tak oslavy rovnodennosti i všechny pohyblivé svátky na nich závislé se

zpožďovaly proti skutečnému stavu. Osud juliánskému kalendáři připravil vědecký pokrok. Definitivní rozhodnutí učinil tridentský koncil, proslavený reformními snahami a uložil papeži, aby reformu realizoval. Návrh pochází od Aloisia Lilia a Řehoř XIII. po projednání návrhu nejpřednějšími universitami a zvláštní komisí své rozhodnutí oznámil bullou »Inter gravissimas« ze dne 24. února 1582. Ale tehdy nebylo technických vymožeností našeho věku a tak jednak panovníci neprovedli ve všech státech, ba ani ve všech zemích téhož státu reformu v týž den a jednak tato »papežská« reforma narazila na zřejmý odpor stavů. Nejen protestanté měli námitky proti reformě z náboženských hledisek, nýbrž i naši stavové moravští, kteří se opřeli jí s hlediska ústavního, oporující, že podobná reforma nemůže býti provedena jen z vůle panovníkovy pouhým mandátem. Čeští a slezští neměli těch námitek a tak se reforma odbyla zde dříve než na Moravě.*) Už tato stránka je zajímavá s hlediska právního, zajímavější je ještě, že vypuštěním desíti dnů, takže na příklad hned po půlnoci 6. ledna nastal 17. leden a pod., jistě silně byly dotčeny právní a hlavně soukromoprávní poměry. Byla to tedy reforma velmi radikální a pouze méně komplikované poměry tehdejší mohly snést ji bez větších otřesů. Ale jistě se dotkla na příklad dlužníků a tak vlastně nesmí nás udivit stálý odpor některých vrstev. Vždyť ještě zák. čl. XLV.: 1599 v Uhrách musil na užívání starého kalendáře stanovit pokutu 1000 zlatých a v Německu protestanti dokonce ustoupili od svého odporu až 1775. Reforma gregoriánská byla poslední dosavadní reforma kalendářová a už i z toho mála naznačeného je viděti její velikou právní důležitost. Historia vitae magistra; reforma kalendáře, po které se volá v naší době, nepůjde také lehce úměrně k tomu, jak stoupla od 1582 spletnost hospodářských poměrů. Vynechat tak snadno deset dní prostým škrtem v kalendáři bez zvláštních přechodných opatření a bez valných otřesů v životě právním i hospodářském, šlo tedy v XVI. stol., nikoliv už dnes. Ča.

ÚMLUVA MEZI NĚMECKEM A POLSKEM O SOCIÁLNÍM POJIŠTĚNÍ byla ratifikována a vstoupila dne 1. září 1933 v účinnost. Úmluva se vztahuje na pojištění nemocenské, úrazové, invalidní, zaměstnanecké (pensijní) a na pojištění hornické. Až na výjimky platí, že při provádění sociálního pojištění používá se pravidelně předpisů toho státu, kde je vykonáváno zaměstnání, pojištěním povinné; platí tedy zásada territoriality. S příslušníky jednoho státu zachází se stejně jako s příslušníky státu druhého; pobyt v druhém státě se nepovažuje za pobyt v cizině. Povinnost placení dávek může převzít také nositel pojištění druhého státu, zaplatí-li se příslušný úhradový kapitál. Nositelé pojištění, úřady i soudy sociálního pojištění jsou povinny poskytovat si vzájemně pomoc tak, jako kdyby šlo o vlastní pojištěnce, resp. státní příslušníky; knsulové obou států jsou oprávněni zastupovati bez zvláštní plné moci své státní příslušníky.

V *pojištění invalidním* sčítají se příspěvkové doby; ze základní částky, z přídatku na děti, jakož i ze státního příspěvku platí každý stát jen poměrnou část, shodující se s dokonalou příspěvkovou dobou v tom kterém státě. K tomuto poměrnému rozdělení pojistného břemene nedojde, nebylo-li dokonáno v jednom státě více než 26 příspěvkových týdnů nebo jestliže je nárok v jednom státě, naproti tomu v druhém státě by nebylo nároku. Opustí-li pojištěnec stát, ve kterém byl povinně pojištěn, může podle své volby dobrovolně pokračovati v pojištění v jednom nebo v druhém státě. Přípustnost dobrovolného pokračování v pojištění řídí se pak podle právních norem toho státu, kde chce pojištěnec dobrovolně v pojištění pokračovati. Při posuzování nároku na dobrovolné pokračování v pojištění sčítají se příspěvkové doby získané v obou státech. Důchody, které nedosahují určitých minim, mohou býti kapitalisovány; k žádosti oprávněné osoby musí býti místo těchto důchodů poskytnuto odbytné.

*) Výňatek z bully Inter gravissimas a mandát Rudolfa II. pro Čechy viz: Čáda: Vybrané prameny k práv. děj. středoevr., str. 155, 156 ukázky čís. 102 a 103.